

Bestemmelsen i § 2 A om fritagelse for parcelhuse og ejerlejligheder fastslår, at fortjeneste ved afståelse af én- eller tofamilieshuse samt ejerlejligheder under visse betingelser ikke skal medregnes til den særlige indkomst. Blandt betingelserne er, at ejeren eller hans husstand har beboet huset eller lejligheden i mindst 2 år, og at grundværdien ved den seneste vurdering før afståelsen var mindre end halvdelen af ejendomsværdien.

Det har været overvejet, om alle parcelhuse og ejerlejligheder i fremtiden burde inddrages under loven om særlig indkomstskat. Det må i så fald være en betingelse, 1) at udgangspunktet bliver 15. almindelige vurdering eller den faktiske anskaffelsessum, hvis denne er højere, og 2) at de faste procenttillæg og de varierende tillæg bliver som foreslået i dette lovforslag. Spørgsmålet bør tillige ses i sammenhæng med hele den skattemæssige lovgivning.

Fortjeneste ved afståelse af fast ejendom ved ekspropriation eller ved jordombytning i henhold til jordfordelingskendelse beskattes efter de gældende regler på samme måde som fortjeneste ved salg.

Som udtalt af statsministeren i erklæring af den 8. januar 1974 ønsker regeringen at fjerne de urimeligheder, som mange borgere er ude for ved ekspropriation og jordfordeling. Regeringen foreslår derfor, at beskattningen af ekspropriationserstatning lempes ved indrømmelse af et særligt fradrag på 30.000 kr. Ekspropriation er en begivenhed, som ejeren ikke selv har fremkaldt, og han har tilmed ikke som ved frivilligt salg mulighed for at nægte afståelse, hvis de tilbudte vilkår forekommer ham utilfredsstillende. Ved det foreslåede fradrag på 30.000 kr. i forbindelse med den ved forslaget § 1, nr. 5, foreslåede forhøjelse af det varierende tillæg, tilsigtes det at friholde hovedparten af ekspropriationserstatningerne, navnlig ved delvis afståelse af ejendomme, fra at rammes af den særlige indkomstskat. Dette vil også gælde erstatninger, der kommer til udbetaling i henhold til kendelse om natur- eller bygningsfredning.

Det foreslås, at fradraget på 30.000 kr. også skal gælde ved frivilligt salg til en erhverver, der kunne have eksproprieret ejendommen, idet det ikke findes rimeligt, at overdragelsen af en sådan ejendom ved en mindelig overenskomst skal behandles anderledes i henseende til særlig indkomstbeskatning end overdragelse ved ekspropriation.

Afståelse af et ubebygget areal, der sker som led i en jordomlægning, der formidles gennem jordfordelingskommissionerne i henhold til lov nr. 129 af 28. april 1955 om jordfordeling mellem landejendomme med det formål at fremskaffe en bedre arronde-

ring, er principielt skattepligtig som andre afhændelser.

Ved lov nr. 232 af 31. maj 1963, lovbekendtgørelse nr. 289 af 4. juli 1963 § 7 A, stk. 9, indførtes hjemmel til at fritage fortjenesten ved mageskifte for beskattning, såfremt der heri kun indgår ubebyggede arealer, og der ud over arealet ydes et vederlag af højst 500 kr.

Skattefritagelsen er ikke definitiv, men beskattningen er blot suspenderet, idet anskaffelsessummen for det areal, der erhverves ved mageskiftet, ved senere afståelse af ejendommen skal opgøres, som om arealet var erhvervet til samme tidspunkt og samme beløb, som det areal der afstås ved mageskiftet.

De jordombytninger, som jordfordelingskommissionerne formidler, vil ofte være så omfattende, at reglen i § 7 A, stk. 8, ikke kan anvendes, og der er derfor i en del tilfælde blevet tale om særlig indkomstskat, dels fordi der oftest ikke er tale om egentligt mageskifte (bytning af jord mellem kun to personer), dels fordi der fra en af siderne ud over arealet ydes et vederlag på over 500 kr. Det befrygtes, at jordfordelingsarbejdet vil støde på betydelige vanskeligheder som følge af ejernes usikkerhed med hensyn til eventuel beskattning. Såfremt det foreslåede særlige fradrag i ekspropriationstilfælde gennemføres, vil det yderligere komplicere jordfordelingsarbejdet, hvis der ikke indføres lempeligere regler ved beregningen af fortjeneste ved jordomlægning i medfør af jordfordelingskendelse. Det foreslås derfor, at der i de tilfælde, hvor der som led i en jordfordelings sag sker en jordomlægning, finder en udskydelse sted af beskattningen. Efter forslaget skal der kun ske beskattning i de tilfælde, hvor der foruden jord modtages et vederlag. Beskattningen skal kun omfatte den til det modtagne vederlag svarende fortjeneste.

Endelig foreslås det, at ejere af afløste jordrentebrug får adgang til at benytte afløsningssummen som udgangspunkt for beregningen af særlig indkomst. Ved afløsningen fik staten vederlag for den stigning i jordværdien, som var indtrådt, siden ejeren erhvervede ejendommen. Det kan ikke anses for rimeligt, at ejeren, når ejendommen afstås, skal svare særlig indkomstskat af den stigning, som staten allerede har inddraget.

Der foreligger ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at beregne, hvorledes de foreslåede regler vil påvirke statens provenu af særlig indkomstskat; men når den samlede virkning af lempelserne vedrørende det varierende tillæg og skærpselsen af den reelle beskattningsprocent tages i be-